

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.90

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Volilni shod dr. Vinko Gregoriča.

Ljubljana stoji pred deželnozborsko volitvijo. Izvestna družba, katere terorizem je pri zadnji občinski volitvi za vedno pogorel, usiljuje za deželnozborskega poslanca Ljubljani popolnoma neizkušena moža, ki se doslej še nikjer ni izkazal, moža, ki je komaj eno leto v Ljubljani in o katerem tudi tisti, ki ga usiljujejo, vedo, da ljubljanskih potreb ne pozna. Če kedaj je ta družba s to kandidaturo pokazala, da ji ni za resno delo v korist Ljubljane, ampak samo za napeto strankarstvo in za hujskanje, kar jasno priča zopet sobotna ilustrirana izdaja "Slovenskega Naroda", ki ima tako finodišečo pesem, da je ravno slovenska inteligenca poklicana soditi nad takimi izbruhi in izrodki. Nasproti "Narodovemu" kandidatu kandidira mož, ki je 30 let pozitivno na vseh poljih deloval v korist Ljubljane: dr. Vinko Gregorič, mož, ki pozna vse hibe in potrebe našega mesta in ki je vedno z ljubeznijo in požrtvovalno nesebičnostjo vedno deloval edino v korist bele Ljubljane, mož, o katerem je pred občinskimi volitvami v Ljubljani celo "Slov. Narod" obžaloval, da ne kandidira, češ, da je to mož za mirno, trezno in modro gospodarstvo, zmeren in osebno spoštovan mož, s katerim bi bilo mogoče skupno delo. Ta splošno splošovan mož sedaj nastopa kot kandidat za ljubljanski deželnozborski mandat v Ljubljani in če sedaj na tega mirnega, vedno le v resnično korist Ljubljane delujočega moža izvestno časopisje vliva svoje umazanosti in surovosti, mora to vsak pošten človek obsojati.

Včeraj se je vršil v veliki dvorani "Uniona" izborni obiskani shod deželnozborskih volilcev ljubljanskih.

Shodu je predsedoval komerčni svetnik in dež. poslanec gospod Fran Povše, ki je iskreno pozdravil zborovalce in ob splošnem odobravanju omenjal: Star sem v politiki, a toliko strasti in laži, ki jih bruha nasprotna stranka pri volitvah proti nam, še nisem doživel. Kot rdeča nit se vleče v njenih obrekovanjih, da mi hočemo ugonobiti meščanstvo in vendar — saj nas je mnogo, ki spadamo k ljubljanskemu meščanstvu in se ne bi pustili uničiti. Besede: Slovenska ljudska Stranka so same porok za to, da hoče skrbeti za vse sloje domovine. S. L. S.

kandidira pri deželnozborski volitvi v Ljubljani moža, ki je s svojim delom porok, da ima srce za Ljubljano. (Navdušeni kliči: Živio dr. Gregorič!) Mnogo let je dr. Gregorič v mestnem zastopu ljubljanskem pridno deloval v korist Ljubljane in pokazal je tam, da ima razum, voljo in srce za blagor ljubljanskega meščanstva. Kot predsednik društva hišnih posestnikov gospod kandidat leta in leta dela v blagor Ljubljane in le pozdravljati mora vsak Ljubljančan, da ta mož sedaj nastopa kot deželnozborski kandidat. (Navdušeni živio-kliči.) Ako nasprotniki v svoji brezmejni laži trdijo, da hočemo uničiti blagostanje ljubljanskega mesta, tedaj bo o vsem drugem pričal program kandidatov in porok za njegovo delovanje je dosedanje njegovo zaslužno delovanje v korist mesta. (Tako je!) Kot star politik, ki delujem že 30 let v službi narodovi, pravim: Če ste pametni Ljubljančani, tu imate most, ki naj veže meščanstvo s S. L. S. Če volite nasprotnega moža, napravite le hujši prepad in tak boj ni pametno gospodarstvo. Izvolite dr. Vinko Gregoriča, izobraženega moža, ki ima dobro voljo in srce za meščanstvo, ki je sposoben ugledati eventualna nasprotstva, ki je edino sposoben posredovalec med deželnim zborom in ljubljanskim občinskim svetom, da bo tako deželni zbor pravi zastopnik ljubljanskega meščanstva. (Burno pritrdjevanje.)

Nato je nastopil kandidat za ljubljanski deželnozborski mandat

dr. Vinko Gregorič,

ki je izvajal:

Velecenjeni volilci!

Predstavljam se vam kot kandidat za deželnozborski mandat ljubljanski. (Živio-kliči.) Ne stopam pred vas kot novinec, nego kot stari znanec. Prišel sem že v dotiko z vami pri svojem javnem delovanju, pa tudi kot privatna oseba v svojem poklicu in s ponosom lahko rečem, da me kot rojenega Ljubljančana pozna skoraj cela Ljubljana. Poznate torej moje slabe in dobre lastnosti in si lahko napravite sodbo, sem li zmožen zastopati interese ljubljanskega mesta v deželnem zboru ali ne.

Preden pa razvijem svoj program, naj mi bo dovoljeno izreči javno iskreno prošnjo: V interesu ugleda slovenskega naroda naj bi se vršil volilni boj v dostojnih mejah. Marsikateri si še misli ne more, koliko nam škoduje podivjana borba, če prekorači meje dostojnosti. Moja navada ni žaliti, in lahko rečem, da vedoma tega še nikdar

nisem storil. Opravičena kritika je umevno povsod dovoljena, a z lepo besedo se lahko isto pove, kakor z surovostjo. Zaradi tega izjavljam, da ne bom odgovarjal na osebne žalitve in skušal po svojih močeh vplivati na dostojno vršitev volilnega boja. Po navadi razvija vsak kandidat svoj program.

Moj program.

Moj program je program S. L. S. in lahko s ponosom rečem, da sem bil tudi jaz eden izmed tistih, ki so pred desetletji polagali temelj sedanji organizaciji S. L. S. in ta temelj je demokratičen. Vsak stan ima eksistenčno pravico v človeški družbi, nobenega se ne sme kot manj vrednega prezirati in mu kratiti pravic. Vsak stan ima svoje dolžnosti pa tudi svoje pravice napram sebi in drugim, in ravno v tem spoznanju leži pogoj skupnega harmoničnega delovanja v korist dežele in v korist države. Le na tej široki demokratični podlagi je mogoče reševati za vse prebivalstvo važna gospodarska vprašanja. Gospodarsko vprašanje in njega napredek je pogoj blagostanja naroda, pogoj narodnega in kulturnega napredka. Le gospodarsko krepak narod more napredovati v kulturi, gospodarsko slabši pa le vegetira, dokler ne izgine oziroma močnejšemu podleže. Najvažnejša naloga ljudskega poslanca je torej delovati na to, da napreduje gospodarsko vprašanje in s tem blagostanje vseh stanov. Umevno, da nastanejo pri raznih strankah v takih vprašanjih nasprotstva; a nasprotstvo mora biti utemeljeno, ne fakcijsko, ker v povzdigo blagostanja dežele se moramo vsi združiti in ne sme odločevati politična barva. Ako vlada blagostanje, imata korist konsument in producent, kmet in meščan, obrtnik, delavec in trgovec, kakor tudi uradnik. Nezmišljeno je torej hujskati en stan proti drugemu, na gospodarskem polju se lahko vsi združijo, ne da bi kdo svoje politično veroizpovedanje zatajil.

Socialno vprašanje.

V tesni zvezi z gospodarskim vprašanjem je socialno vprašanje. Socialno vprašanje se v kratkih besedah označi kot skupna pomoč posamezniku ali pa celemu stanu, če si ta sam pomagati ne more. In zopet je dežela poklicana korakati na čelu vsaki akciji, ki skrbi za varstvo mladine, ki skrbi za zdravje prebivalstva in za preskrbovanje onemoglih; v teh treh momentih so vsi ljudje enako navezani na pomoč, ker si sami pomagati ne morejo. Noben otrok

si ne more sam pomagati, navezan je na stariše, in če teh nima, na tujo pomoč, in naloga dežele je, skrbeti, da se mlada bitja, katere si sama pomagati ne morejo, ne poginejo na duši in na telesu, da se jim pomaga in omogoči postati delavni člani človeške družbe. Bolezen tlači vse ljudi, bolečine ne delajo nobene razlike med bogatini in reveži. Premožnejši si lahko sam pomaga v slučaju bolezni, za tistega pa, ki si sam pomagati ne more, mora skrbeti celokupnost in vse storiti, da se ohrani zdravje vsakega, ker je zdravje največje narodno premoženje. Urejeno zdravstvo v deželi ne provzročuje samo izdatke, dobro urejeno zdravstvo, če tudi deželo veliko stane, vendar ohranjuje najdražji zaklad, zdravje. Javnost pa ni samo dolžna bolniku priskočiti na pomoč, naloga dežele je tudi varovati prebivalstvo pred boleznijo. Deželni zbor ima tu hval vredno polje. Ne morem se danes spuščati v podrobnosti, a eno točko moram omeniti, na katero mora deželni zbor vso svojo pozornost obrniti, to je zloraba alkohola. Od večje porabe alkohola ima dežela večje dohodke, a veliko večje izdatke za žrtve alkoholizma. Dohodki od žganja so le navidezni, izdatki za brezštevilne žrtve alkoholizma niso nikjer zabeleženi, zabeležene niso ogromne izgube na narodnem blagostanju vsled nastale degeneracije prebivalstva. Naloga dežele oziroma deželnega zbora je tedaj, če hoče izvrševati res kulturno in socialno delo, omejiti z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, zlorabo alkohola in varovati s tem prebivalstvo pred boleznijo. Če človeka zapuste moči, bodisi vsled starosti ali bolezni, je zopet navezan na pomoč in če te ne najde po svojih ali si jo pa sam preskrbiti ne more, je navezan na javno preskrbitev. V tem oziru ni naša dežela še ničesar storila. Vsa kranjska dežela nima nobene hiralnice. Edina hiralnica v Ljubljani je v zasebnih rokah in veseli moramo biti, da jo imamo. Kdor ni tam opazoval bedo bolnega, za delo nezmožnega človeka, nima niti pojma, kako živi tak siromak. Blagor tistemu, ki je preskrbljen, gorje pa tistemu, ki mora v takem stanu beračiti. Položaj takega človeka je res grozen. Pri nas je vsa skrb za uboge prepuščena občinam. To cepljenje moči je vzrok, da vladajo glede preskrbovanja ubogih in hirajočih na deželi tako žalostne razmere. Zupanstva kratkomalo ne morejo zmagati zahtev. Zatorej je treba vso akcijo centralizirati, da prevzame dežela zgradbo hiralnic,

LISTEK.

Zadnja slika.

Šestorica temnih gondol se je vračala z otoka San Michele v Benetke. V plamtečem zlatu je stalo večerno solnce nad cerkvijo Madone dell'Orto, koje zvonik je mohl izmed hiš kvišku; slepilo je skoro one, ki so se prepeljavali v gondolah in obilavo morje ter njegove lahke valove s tisoč zlatih žarkov, ki so se lomili pod vesli, potem pa plesali proti Fondamenta nuove in Sacca della Misericordia, kamor so pluli čolnari v jasnem pomladnem večeru. Pred njimi je ležala kraljica morja, Benetke, v čaru luči in življenja, in zlat lesk je plaval nad čudovitim mestom v žareči krasoti.

Za njimi pa, od koder so prišli, zre resno in samotno velik otok: obdaja ga mogočen zid, ki moli rezko iz vodne globine; v njem pa je velik portal, nad njim in zidom pa se vzpenja temen, črn gozd prastarih, mogočnih cipres; njegova veličina se zdi v marski gladini še podvojena.

To je otok San Michele, mrtvaški otok mestna njiva božja. Daleč zunaj leži sam v valovih, in nikdo ne biva na

njem razen mrtvecev. Ti počivajo daleč proč od mestnega šuma, čisto zase, nič jih ne moti. Razum molitve in petja v stari Mihaelovi cerkvi, v koje varstvu so, je edino šumenje valov in vrhov cipres, ki pojo neštevilnim, ki tu počivajo, mrtvaško pesem noč in dan.

Resno zre San Michele za domov se vračajočimi, kakor bi jim hotel reči: »Vse vas še vidim — ako ne živih, tem gotoveje mrtve. Vsi mi boste zapadli, kakor vaši očetje in vaši otroci — in jaz lahko čakam.«

Toda oni v gondolah ne mislijo na to, da bi se še enkrat ozrli, od koder so prišli. Oni v prvih čolnih sede s sklonjenimi glavami žalostno vkup in molče: star mož, ki mu obriše žena okroglega obraza od časa do časa solze, ki mu vro neprenehoma iz oči; mlad človek, zroč kakor obupanec in dve mlajši deklici, kojih objokani obrazi se vidijo le zdaj pa zdaj iz črnih ogrinjal in čipk, ki jih zakrivajo. To so starši, sestre in zaročenec one, ki počiva zdaj tam na San Michele . . . Tudi v drugi gondoli vlada molk, a oni v naslednjih imajo temveč opravka, da izrazijo svoje misli o pogrebu, od katerega se vračajo.

»Da bi ostal le stari pri pameti,« reče ena — priletna sosedka — »on je tako nagel, ognjevit človek. Še se spominjam, kakor bi bilo danes, kako je

zmerjal in preklinjal svetnike, ko je prišla uboga Bianca na svet. Moral bi biti deček — a kaj je mogla Poverella za to? In kaj more zato, če sta umrla oba starejša dečka? Da, stari Mateo je srdit človek.«

»Mogoče misli tudi na to,« reče druga. »Noben deček bi mu ne dajal toliko dohodkov, kakor Bianca s svojimi gosli in svojim glasom. In zdaj mu jo je Bog vzel.«

»Pst, pst,« jo je svarila prva, »stari bi lahko slišal.«

»On je gluh vsled strahu. V dveh dneh živa in mrtva — deklica, lepa kot pomlad in tako urna in vesela — to je zadelo starega v srce.«

»In Tonia šele, ubogega fanta! V štirih tednih bi bila svatba.«

»Mrzlica ga je prehitela, smrt je najhitrejši osvoboditelj.«

»Tonio najde kmalu nadomestek — stari Mateo ima ja še dve hčeri.«

»Rita je premlada.«

»In Lucija hoče v samostan.«

»In — ta ravno! Ta bi čisto nadomestila umrlo sestro.«

»Ha-ha-ha! Saj se vedno skriva; niti do pet ne zna šteti.«

»In goslati in peti še posebno ne.«

»To vem jaz bolje,« reče ena sosedka; »če hoče, zna vse — glas ima kakor primadona.« In dlesnila je s prsti.

»No, tedaj naj se Mateo in Tonio potolažita. Lucija bo pela, igrala gosli, Lucija bo vzdrževala Mateju kvarter.«

»In Lucija se bo poročila ter prišla v gnezdo, ki je bilo spleteno za njeno ubogo sestro.«

Bili so blizu vkrcališča della Misericordia; toda gondole so krenile v stran v ozko laguno, držečo v sredino mesta, proti hiši žalosti, iz katere je odjadrala pred nekaj urami lepa Blianka, ki je umrla za mrzlico, proti božji njivi benečanski.

— — — — —

V govornici katarinskega samostana, tesno pred omrežjem, izza kojega sta zrla dve redovnici, je sedela v žalju mlada deklica. Imela je odgrnjen pajčolan in je živahno in naglo govorila.

»In jaz nočem, in ne morem, in ne smem. To sem obljubila Madoni v Zau-nipolu in svetniku Padovanskemu in Križanemu v San Marco. Jaz ga nočem, nočem tudi nobenega drugega, jaz se nočem poročiti. Zaničujem moške, vse, vse; surovi so in nesramni, zaničujem svet, ostati hočem čista, nikdo se me ne sme dotakniti — ne — ne!« Stresla se je in potem je dela robec na obraz ter bridko jokala.

»Pomiri se, ljuba Lucija,« je mehko zazvenelo iz ust starejše nune; »bodi

občine pa procentualno prispevajo k režiji in oddajo svoje onemogle občane v hiralnico. Pomagano bi bilo ubogemu režu in pa občinam, ki bi se oprostile teh skrbi.

S. L. S. je že pričela na tem polju delovati, nadaljevanje započete dela z skupnimi močmi ne bo težko.

Naša trgovina in obrt.

Kolikokrat se čita, kadar se hoče izraziti blagostanje dežele: »Trgovina in obrt cvete.« Dolžnost deželnega zborra je gledati, da se s povečanjem prometa in strokovno izobrazbo dvigne trgovina in obrt, ker le pomnoženi promet konsumentov in pa dobro blago je pogoj za razvoj solidne trgovine in obrti. Stori la je že S. L. S. korak z ustanovitvijo trgovske šole, treba je še nadaljevanja in prilike, da naši obrtniki in trgovci pokažejo, kaj premore naša trgovina in obrt, in si osigurajo odjemalce ne le v deželi, tudi izven nje. V to svrbo je misliti na permanentno razstavo naših izdelkov v Ljubljani. Kupec naj bi imel priliko vsaki dan prebrskati se o napredku in izjemnosti naših izdelkov in postati odjemalec. Skrb deželnega zastopa mora biti, izkoristiti ugodno lego naše dežele, posebno Ljubljane, posebno z ozirom na otvoritev nove belokranjske železnice, ki ima namen v prvi vrsti vezati našo deželo z jugom. V uresničenje te ideje so poklicani vsi, dežela in občinski zastop Ljubljanski, vlada mora pa v lastnem interesu vsako tako stremenje, ki povzdigne blagostanje dežele in s tem nje davčno moč, podpirati. Gospodarsko demokratično načelo S. L. S. temelji v združništvu. Zaradi tega podpira stranka združno organizacijo in je zadnji deželni zbor že sklenil, da prevzame dežela takorekoč nadziranje združništva, kar se mora le z največjo zadovoljnostjo pozdravljati. Upati je, da se s tem odstranijo marsikateri hibe dosedanjega združnega poslovanja, ki so, kakor nam kaže zgodovina najnovejšega časa, prizadele našemu narodu marsikak težak udarec, ki bi se kaj lahko dal odvrniti, če bi se z dejanskimi potrebami računalo in bi ne imeli nevesči ljudje ali pa brezvestni špekulantje te organizacije v rokah. Naš narod je majhen in ne more preloleti še kaj takih udarcev. Deželni zbor mora stati kot varuh blagostanja dežele na braniku za vestno združno organizacijo.

Vsaka dežela potrebuje leto za letom več dohodkov, če hoče na vrhuncu kulturnih potrebščin stati. Zvišanje davka gre le do gotove meje, če niso pogoji dani, da računajo davkoplačevalci tudi s svojimi večjimi dohodki. Vir dohodkov za deželo niso pa samo davkoplačevalci, dežela se mora tudi brigati za to, da gotova podjetja podeželi in s tem dobi gotove dohodke, ki se drugače stekajo čez mejo. Ustanovila se je že deželna banka, v bližnji prihodnosti preostaja še deželna zavarovalnica, ki prinaša, kakor skušnja uči, po gotovi dobi deželi lepe dohodke.

S tem sem, mislim, v glavnih potezah narisal gospodarski program, katerega si je začrtala S. L. S. V kratkih besedah se da program sledeče

označiti: Delovanje vseh stanov in vsega prebivalstva naše dežele v skupno harmonično gospodarsko delo. Nič ne loči meščana od kmečkega prebivalstva, eden sta na drugega navezana. Čim bolj podpira dežela gospodarstvo na kmetih, tem lažje producira kmet svoje pridelke in tem ceneje jih dobi meščan-konsument in tem lažje kupuje kmet potrebščine v mestih. V mestih pa mora dežela skrbeti, da se promet povzdigne in dobi meščan, ki je navezan na promet, vir svojih dohodkov in postane dober konsument za kmeta. Tako se bo obema dobro godilo, gotovo ne v škodo dežele.

Kultura in krščansko svetovno naziranje.

Kulturni razvoj temelji po programu S. L. S. na krščanskem svetovnem naziranju. O vsem drugem se da govoriti in obravnavati; v tem vprašanju pa ni nobena sprememba mogoča. Zaradi tega zahtevamo, da se vrši kulturni napredek našega naroda na temelju svetovnega krščanskega naziranja in da se vse, kar je s tem v zvezi, po teh principih uredi. Vsakdo, ki nasprotuje temu principu, je naš političen nasprotnik in temu velja neizprosno boj. Liberalizem je politika poedinca; vsak naj bi bil tako rekoč sam svoje sreče kovač, ne oziraje se na skupnost. Zaradi tega je liberalizem povsod izgubil svoje poprej tako močne pozicije, ne samo pri nas, veliko poprej že pri drugih narodih, in je prišla moč v roke ljudskih strank. Liberalizem se je sam pokopal, ker je izgubil stik z ljudstvom in ga prepustil njegovi usodi in gledal ali samo na poedinca ali pa na poedine stanove. Ljudstvo je prišlo v roke ljudskim strankam s svetovnim krščanskim naziranjem ali pa z svetovnim nekrščanskim naziranjem. Da se slednje z našim narodom ne zgodi, skrbi S. L. S. s svojim političnim programom. Preverjen sem, da je ogromna večina slovenskega naroda strinja s tem programom S. L. S. V javnosti loči nekatere le nekaka mržnja in pa nevednost položaja. Preverjen sem, da se bodo razmere v kratkem korenito izpremenile, ne s silo, ampak s prepričevalno močjo krščanskega svetovnega naziranja, po katerem se mora urediti ves družabni red in da je blizu čas, ko se združijo vsi poštene Slovenci v samo eni stranki.

Šola je bodočnost naroda. Zakaj bi v naši deželi, ki ima tako nadarjeno prebivalstvo, ne prišli enkrat do tega, da bi analfabeti popolnoma izginili. Urediti je treba šolstvo in imeti zadovoljno učiteljstvo. Zadovoljnost se pa nikdar ne doseže s prepričanjem. Ne s silo in izzivanjem, z mirnim, pametnim postopanjem bomo prišli do skupne rešitve v splošno zadovoljnost. Pravičnost zahteva, da mora biti vsak sam deležen gotove stopnje izobrazbe, ki mu odpre pot v življenje za bodoči poklic. Naše šolstvo se mora izdatno izpopolniti, če hočemo govoriti o kulturnem napredku našega naroda in dežele.

Narisal sem vam, cenjeni volilci, v glavnih potezah program, ki me vodi v javnem življenju. Morebiti marsikate-

remu ne bo ugajala mirna moja narava. Toda vedno sem se držal načela, da lepa beseda tudi lepo mesto najde. V neprincipijelnih vprašanjih stranke, na gospodarskem polju je skupno harmonično delovanje vseh strank mogoče, in pri reševanju gospodarskih vprašanj mora stopiti vsaka osebna strast v korist in napredek ljudstva v ozadje. V principijelnih vprašanjih, kakor sem jih porej označil in na katerih temelji politično delovanje S. L. S., pa ni nobenega paktiranja, takrat se stranke odločno ločijo, a pozabiti ne smejo tudi tu nikdar na zakone dostojnosti.

Pomanjkanje državne skupnosti.

Pravzaprav bi bil sedaj že pri kraju. Vendar moram še omeniti eno potrebno lastnost vsakega ljudskega zastopnika, ki ga mora spremljati vedno pri njegovem javnem delovanju. To je državnost, zavest, da zastopa le en del mogočnega države, kateri del bi bil sam zase nemogoč, v skupnem okviru z drugimi pa je mogočen faktor. Marsikatera zadeva dežele ali občine se drugače reši, če bi bila dežela ali občina sama zase. Ker se pa moramo vedno ozirati na celokupnost države, se morajo sklepi tej celokupnosti, državni ideji prilagoditi; spoznati moramo, da kot avstrijski državljani zidamo, ne pa razdiramo, da moramo imeti močno državo, če hočemo imeti posamezne dežele eksistencne pogoje. A ne samo poedine dežele morajo imeti vedno pred očmi »državno idejo«, država sama mora urediti svojo upravo iz tega stališča, da če ima vsaka dežela, če ima vsak narod svoje enake dolžnosti, mora imeti tudi enake pravice. Narodnostni prepričanje, ki uničuje dosledno blagostanje naše države, bi kmalu izginil iz našega javnega in gospodarskega življenja, narodi bi tekmovali med seboj, in bi se toliko moči ne izgubilo v brezplodnem medsebojnem narodnem boju, če bi ljudski zastopniki na eni strani, in država na drugi uvaževali moč državne ideje. Sicer je zapisano na avstrijskem parlamentu: »Iustitia fundamentum regnorum«, a žal, da se ta »iustitia« v praktičnem življenju ne izvršuje. Nisem imel namena prevzeti katerokoli kandidature, nisem mislil kandidirati, a dogodki zadnjih dni, v katerih se je razvil toliko surovosti, so me dvignili, da sledim klicu S. L. S., ki kliče vse poštene ljudi na delo, da se ozdravimo take neznosne razmere na čast naše bele Ljubljane!

Navdušeno odobravanje, ki je spremljalo na raznih mestih ta odlični programni govor, se ob tej izjavi ni hotelo poleči. Po dvorani je odmevalo navdušenje za kandidata, ki dviga zastavo resnega dela proti pocestni surovosti.

Predsednik shoda komerčni svetnik g. Povše je nato zaključil shod z navdušenim priporočilom g. kandidata ter je z veseljem pozdravljaj jasni program g. kandidata na gospodarskem, socialnem in narodnem polju, pa tudi njegov verski program. Star sem — je dejal g. predsednik — pa tako ljutega izbruha proti vsemu, kar je pozitivno krščansko, kakor je bil v nekem ljubljanskem listu o Veliki noči, še nisem doživel. 30 let sem že v parlamentu, slišal sem tudi zagrizene sovražnike krščanstva, a takih izbruhov še nisem doživel od nobenega drugega naroda. Z veseljem in navdušenjem torej pozdravljamo izjavo kandidatovo: Kandidiram, ker me S. L. S. kliče v obrambo vsega tega, kar je narodu svetega. Z neresnico, da se mi za narodov čast ne brigamo, nastopajo proti nam. Kdo pa stoji v najhujšem boju na skrajnih slovenskih mejah kot naši somišljeniki. Le v našem taboru je tudi prava bramba domovine! G. kandidat je povedal, da ni mislil kandidirati, tudi v občinski svet je odklonil kandidacijo, a zadnji izbruh strasti so ga odločili, da je stopil na krov. Tak mož bo vedel braniti pravice in ugled Ljubljane! Mi hočemo izobražen, kulturne narod, narod prešinjene krščanskega kulturnega naziranja! V interesu ljubljanskega meščanstva je izvoliti v deželni zbor dr. Vinko Gregoriča, ki je porok za resnično varstvo interesov ljubljanskega meščanstva in tudi S. L. S. se bo zavedala, ako pošlje ljubljansko meščanstvo pametnega moža v deželni zbor, da sledi nasvetom dr. Gregoriča v blagor in procvit Ljubljane, naj Ljubljana ostane srce Slovenije. (Navdušeno pritrdjevanje.) Delujte za zmago kandidata dr. Vinko Gregoriča, v korist in boljše bodočnost Ljubljane. Vse kar trezno in pametno misli, okleniti se mora njegovega programa! (Dolgotrajno odobravanje.)

ČEŠKI VOLIVNI OKLICI.

Praga, 8. maja. Češka krščansko soc. stranka je objavila volivni oklic in svoje državnozbornske kandidate. Stran-

ka je postavila svoje kandidate v vseh 75 čeških mestnih in kmečkih okrajih. Volivni oklic češke radikalne in držav. nozbornske napredne stranke zahteva obnovev češkega državnega prava. Kandidate je že tudi proglasila češka radikalna in češka napredna stranka.

KANDIDATI MORAVANSKE KATOL. NARODNE STRANKE.

Brno, 8. maja. »Hlas« objavlja kandidatno listo češke moravanske katoliško - narodne in krščansko socialne stranke. Obe stranki sta postavili kandidate v vseh kmečkih in petih mestnih občinah. Med kandidati so šolski svetnik profesor dr. Franc Nabelek, ki kandidira proti profesor Masaryku v Rožnanu, deželni poslanec docent Šramek, dež. posl. dr. Jaroslav grof Thun, dež. posl. dr. Anton Stojan, dr. Moric Hruban, Tomaž Šilinger itd.

SVOBODNA SOCIALISTIČNA KANDIDATURA.

Falkenau, 8. maja. Bivši svobodni socialistični poslanec Simon Starck, zopet kandidira v svojem starem volivnem okraju Falkenau. V deželnih volivnih okrajih Heb-Wildstein-Graslice kandidira na svobodno socialistični program izdajatelj lista »Freie Worte«, Anton Rudert.

PREDARLSKI MESTNI MANDAT.

Bregenc, 8. maja. V predarlskem mestnem okraju kandidira nemška svobodomiselnna stranka bregenskega župana odvetnika dr. Ferdinanda Kinza.

POGREB RAJNEGA OGRSKEGA TRGOVINSKEGA MINISTRA PL. HIERONYMA.

Z velikim sijajem so pokopali dne 6. t. m. popoldne v Budimpešti rajnega ogrskega trgovskega ministra Hieronyma. Cesarja je zastopal nadvojvoda Jožef. Avstrijsko vlado je zastopal trg. minister dr. Weiskirchner. Mrliča je blagoslovil škof dr. Varady, poslovljni govor je govoril grof Štefan Tisza. Rajnika so pokopali na perepeskem pokopališču.

ŽELEZNIŠKI MINISTER GLABINSKI NEVARNO OBOLEL.

V soboto popoldne je hipno tako nevarno obolel železniški minister dr. Glabinski na črevesu, da so ga morali v sanatorij Löw operirati. Operiral je profesor Hochenegg, asistiral pa dr. Lorenz in dr. Bogdan. Operacija se je posrečila, a minister se mora zelo čuvati, zato so mu prepovedali nekaj dni sprejemati obiske.

HRVATJE IN VOJAŠKI KAZENSKI RED.

Revija »Die Freistatt« objavlja sledeči članek pod napisom »Ali bodo Hrvati obstruirali novi vojaški kazenski red«. Članek izvaja: Ko so hoteli Mažari z novo službeno pragmatiko vsiliti mažarsčino kot službeni jezik na hrvaških železniških progah, so organizirali hrvaški poslanci budimpeštanske zbornice znano obstrukcijo, ki prav za prav še ni končana. Kakšno stališče bodo zavzeli zdaj Hrvati, ko bodo poslovala vojna sodišča na Hrvaškem in v Slavoniji mažarsko? Tu se vidi vsa mažarska prevzetnost. Kako more Bienerthovo ministrstvo izročiti tudi hrvaške polke skupne armade pomažarevanju budimpeštanskih motogcev? Prav bi bilo za to, da Hrvati v vzhodni državni polovici nastopijo proti tej kršitvi pravice, z vsemi sredstvi obstrukcije. Najbrže jih bodo podpirali tudi cislavanski hrvaški in jugoslovanski poslanci, ker če ti onemogočijo v zahodni državni polovici novi vojaški kazenski red, tudi na Ogrskem ne more postati postava. Kdo je dal nadalje Bienerthu zagotovilo, da bodo dopustili avstrijski Slovani v svojih ozemljih nemščino v vojaškem procesu kot razpravni jezik; ko so se izročili Hrvati Mažarom?!

KULTURNI BOJ NA ŠPANSKEM.

Madrid, 8. maja. Danes se vložil poslaniški zbornici postavni načrt, po katerem se omeji število samostanov. Z nameravano postavno se omeji število samostanov, njih pravice, da smejo nakupovati posestva in popolna odprava samostanov, ki se pečajo s kupčijo.

ZA ODPUŠČENE ŽELEZNIČARJE NA FRANCOSKEM.

Pariz, 8. maja. Železničarji so priredili v Parizu in drugih francoskih mestih shode, na katerih so zahtevali, da naj se zopet nastavi ob znanih stavi ki odpuščeni železničarji.

VSTAJA V MAROKU SE ŠIRI.

Rabat, 8. maja. »Agence Havas« poroča: Beni Hasi in Zemuri so napadli francosko pomožno kolono med Salejem in Mehedio. V boju so izgubili Francozi enega desetnika, ranjeni so pa bili en poročnik in dva vojaka. Zemuri so poškodovali salejski vodovod.

pametna; na svetu se godi vse po božji volji.«

»O, jaz sem to vedno verovala, ali zdaj — zdaj je tako težko — verovati —«

»Otrok, ne greši; Bog ima s teboj boljše namene, nego mi vsi. Premisli, pa mi vse povej; tako si mi vse nadržala, da ne vem konca ne kraja. Enkrat si govorila o petju, potem o poroki, zdaj o goslih, zdaj o mandolini — in slednjič sem čula vse in nič.«

Deklica se je ozrla in videč dobroten obraz redovničin, se je veselo zasmejala.

»Da — taka, čisto taka sem, madre carissima; oče pravi: Lucija govori z rokami, hodi po glavi ter misli z nogami. Prosim torej, izprašuj me, pa Vam bom najjasneje odgovarjala.«

»Kakor v spovednici,« se je smejala redovnica.

»O, oče Geronimo, me ne vpraša nikdar ničesar,« je brž posegla Lucija vmes; »tega bi se sramovala; k večjemu ga jaz kaj vprašam. Torej: oče me hoče pri kvartetu.«

»Tako, zdaj si na pravi sledi, le naprej, ljuba Lucija.«

Hvaležno in nežno je pogledala deklila kakih sedemnajstih let nuno in potem nadaljevala: »Uboge Biance, ki smo jo peljali pred petimi tedni na San Michele, manjka povsod. Igrala je prvo vijolino, drugo, gambo in mandolino in sicer skoro vse komade na pamet in krepko kakor moški. Posebno prvo vijolino — o nebeški kvintet Rossinijev, kadar je igral oče zraven! In alt je pela tako sigurno, da je mislil Tonio, da je

tako rojena, da sploh napačno peti ne more, ha-ha-ha!«

»In zdaj naj ti zavzameš njeno mesto, Lucija?«

Deklica si je zatisnila ušesa. »Ne recite tega, madre carissima, ne morem slišati! Seveda naj in s Toniem naj se poročim — a tega ne morem in ne bom storila. Zakaj je pustil ljubi Bog moji sestri umreti?!«

»Zato se ti še ni treba s Toniem poročiti, ljubi otrok! Ti lahko kljub temu poješ in igraš pri kvartetu svojega očeta; sicer niti živeti ne more.«

»Oče noče Tonia izgubiti, ker je izboren pevec, zato hoče, da bi bil čisto naš. In potem, pravi oče, se ne spodobi, da bi njegove hčere z njim javno nastopale. On ne pusti, da bi se o njegovih otrocih kaj slabega govorilo, a če je Tonio zaročen ali poročen, je to vse kaj drugega; potem je on člen družine in mi smo varni pred jeziki.«

»Tvoj oče ima jako pametne razloge, Lucija; zahvali Boga, da imaš takega očeta.«

Deklica je odskočila, tako strastno, da se je prevrnil stol, ki je na njem sedela. »Ali jaz nočem o poroki ničesar vedeti, jaz hočem — ostati hočem devica, saj sem že rekla! je zaklicala.

»Jaz sem govorila o razlogih tvoje očetove, ljubi otrok, ne pa o poroki,« je odvrnila lahno redovnica. »In tako silnih deklic tudi v samostanu ne rabimo. Ali povej mi, Lucija, te more li oče rabiti? Saj do zdaj nisi z njim igrala in tvoj glas najbrž tudi ne bo dovolj obsežen.«

(Dalje.)

NEMŠKA KRŠČANSKO-SOCIALNA STRANKA IN DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Vodstvo nemške krščansko-socialne stranke objavlja v »Reichspost« voliven oklic za državnozbornske volitve. Ob enem objavlja strankino kandidatno listo. Stranka je postavila kandidate na Dunaju, na Nižjem Avstrijskem, na Zgornjem Avstrijskem, na Štajerskem, na Koroškem v 5. volivnem okraju dež. posl. Walcherja, na Moravskem in v Šleziji. Na Kočevskem podpira kršč.-soc. strankarsko vodstvo svobodnemiselnega kandidata grofa Barboda.

PREGANJANJE PRUSKIH POLJAKOV.

Takozvani šarfmaherji, tisti, ki bi radi pregnali Poljake z njih rodne zemlje in pri tem delali lepo sami tudi velike dobičke, so zdaj zelo vznejevoljeni. Pruska vlada namreč zadnje čase ne goni Poljakov z njih zemljišč. Zato so šarfmaherji nahučili v proračunski komisiji pruske zbornice vlado. Pruski finančni minister jim je pa odgovoril tako, da so šarfmaherji zelo pobiti. Izjavil je namreč, da če nastane potreba, bo že pustil razlaščati poljsko zemljo. Konservativci in narodni liberalci so nato izjavili, da odobravajo dosedanjo politiko, a ob sedanjih visokih cenah zemljišč ne kaže razlaščevati. To se pravi, podomače povedano, da bodo nekaj časa imeli poljski kmetje mir pruskimi beriči, ki jih vsaj z rodne grude ne bodo pregnjali.

ZJEDINJENE DRŽAVE ODLIKOVALE CARNEGIA.

Berolin, 8. maja. »Berliner Tagblatt« poroča iz New Yorka, da je Carnegieju izročil predsednik Taft zlato svetinjo, ki so mu jo podelile vse »Zvezine« države. Ob tej priliki je Carnegie določil 100.000 dolarjev za zgradbo skupne ameriške palače v Washingtonu.

AMERIČANI IN MEHIKANCI.

New York, 8. maja. Korespondenca »Globe« poroča, da je zborovala komisija poslaniške zbornice v Washingtonu v tajnih sejah o pripravljenosti armade za vse slučaje. Nadalje poroča, da je ameriški poslanik v Mehiki brzojavil, da so nastali v Mehiki nemiri, kar je washingtonske kroge še bolj razburilo. Policija in vojaštvo dela na to, da se potlačijo nemiri v Mehiki. Trgovcem je naročeno, da morajo zapreti trgovine.

BELGIJSKI SOC. DEMOKRATI PROTI FRANCOSKEMU CARIZMU.

Socialisti so objavili v Bruselju oklic, ki protestira proti napovedanemu obisku predsednika francoske republike Fallièresa. Oklic izvaja med drugim: Današnja Francoska skriva pod svojim republičanskim plaščem monarhistične institucije in podpira s svojim denarjem ruski carizem. Delavstvo poziva, naj bo ob obisku nevtravno.

VELIK ŠKANDAL OB ODKRITJU SPO-MENIKA CESARJU VILJEMU V STRASSBURGU.

Strassburg, 8. maja. Pri slavnosti odkritja spomenika nemškemu cesarju Viljemu I., se je zgodil velik škandal. K slavnosti so prikorakali tudi zastopniki dijaških vseučiliških društev z zastavami in se postavili na obe strani spomenika. Na ukaz poveljujočega generala bi pa bili morali zapustiti ta prostor in ga zamenjati s slabšim, za spomenikom. Ko so to dijaki zaznali, so sklenili, da zapuste slavnostni prostor in so zapustili slavnostni prostor, še predno je prišel cesar Viljem. Rektor in veliko dostojanstvenikov je prosilo dijaštvo, da naj se povrne k slavnosti, a dijaki jih niso ubogali. Po kratkem shodu na vseučilišču, so odposlali dijaški brzojav cesarju, v katerem mu izražajo svojo udanost in izjavijo, zakaj da so zapustili slavnostni prostor. Ko je bilo zaključeno oficielno slavlje, se je podalo dijaštvo s svojimi zastavami pred spomenik, kjer so bili govori, nakar so položili lavorjev venec.

FRANCOZI IN ŠPANCI V MAROKU.

Francoski vojni minister Berteaux je naznanil, da general Moinier prodira naprej, kakor se mu je ukazalo. Pripravljajo se pa tudi Španci, da prično prodirati iz Cevte proti Tetuanu.

FINANČNA NEVTRALNOST V SLUČAJU VOJSKE.

Ameriška mirovna konferenca v Baltimorah je sprejela predlog bankirja Speyerja, po katerem naj bi prihodnja haaška konferenca sklenila, da ne bi smeli bogataši nevtralnih držav posojati denar državam, ki se vojskujejo.

NEMIRI V MANDŽURIJI.

Iz Mandžurije so zopet došla resna poročila. Kitajski vojniki so se pridružili hunhuškim četam in vznemirjajo

barbinske prebivalce. Kitajska vlada je zato odposlala še eno divizijo v Mandžurijo.

Dr. Ploj ne kandidira več. Izstopi iz političnega življenja.

Ptuj, 7. maja.

Danes ob 10. uri dopoldne se je vršil tu shod političnega društva »Pozor«, na katerem naj bi se določil slogaško-liberalni kandidat za ptujsko-ormoški okraj. V »Narodnem domu« se je zbralo mnogo volilcev, od liberalne strani je bilo pa tudi poskrbljeno za klako. Zborovanja so se udeležili tudi pristaši S. K. Z. Shod je bil zelo buren. Dr. Ploj je prišel sam in je pripeljal seboj najzvestejše od št. Marjete in iz Ormoža ter Središča. Po dolgi, mnogokrat burni debati, v kateri so se izjavili nekateri za, drugi proti Ploju, med katero je pa mnogokrat zadonelo: Živio Brenčič!, je izjavil dr. Ploj, da ne kandidira več. Liberalna advokata dr. Serneč in dr. Fermevc sta pa predlagala, da naj se voli Ploja proti njegovi volji, samo s prošnjo, da naj v slučaju izvolitve sprejme kandidaturo, dr. Ploj je pa nato kategorično izjavil, da ne sprejme kandidature in izstopi iz političnega življenja. Navzlic temu se je dalo na glasovanje resolucijo, da se voli Ploja. Odšlo je bilo že mnogo volilcev. Od navzočih se je dvignila tretjina rok. Pri znani nepripravnosti liberalcev — shod je vodil dr. Fermevc kot predsednik društva — se je proglasilo resolucijo za sprejeto. Med klici: Živio Kmečka zveza, živio Brenčič! so se volilci razšli. Ploj torej izstopi iz političnega življenja in vsak glas za njega je neumnost.

Upal je sicer dr. Ploj, da se bo shod enodušno izjavil za njega in potem bi bil bržkone proglasil kandidaturo, drugače bi ne bil prišel v Ptuj. Ko je pa videl, da je kmečko ljudstvo zoper njega, se je premislil in odklonil, ker je moral uvideti, da je boj brezuspešen. Če ni izgubil dr. Ploj vsak čut za moštost, po današnjih izjavah ne more več kandidirati in tudi ne poslanstva sprejeti. Njegovi izjavi ste bili tako jasni, da za moža ni nikakega pomisleka. Če pa hočejo liberalni advokati ribariti v kalnem in razdvajati volilce, potem je Plojeva dolžnost, da nastopi odločno proti. Liberalci, ki se jim vsepovsod potaplja barka, se pač oprijemljejo vsake bilke, da bi spodneštajersko ljudstvo še ne prišlo do sloge in zato potiskajo Ploja v boj. H koncu še dve pikantnosti. Med drugimi se je oglašil tudi urednik Kemperle k besedi. Njegova izvajanja so pa takoj zadelo v živo in sam dr. Ploj je predlagal, naj imajo besedo samo volilci ptujsko-ormoškega okraja. Bilo je sprejeto; kakšno je bilo konstatiranje, molčimo, in govornik je bil prisiljen končati. — Liberalni dr. Fermevc je izjavil, da zato drži na kandidaturi Plojevi, ker bi drugače mnogo njegovih volilcev volilo štajercijanca Orniga. Res lepe narodne volilce ima Ploj, če se tako hitro vdinjajo posilinemcem.

Iz deželne odbora.

Železnica Brežice—Novo mesto. Dr. Lampe omeni, da se je začela glede nameravane nove železniške proge na Dolenjskem gonja, ki more biti le v kvar započeti akciji. Za povod tej gonji so vzeli neki ljudje mistifikacijo, ki jo vsebuje neki dopis železniškega odbora Rogatec—Brežice—Novo mesto. Tam se trdi, da se je sporočilo, da je baje gospod deželni glavar pl. Šuklje v železniškem ministru trdil, da so interesentje v Novem mestu za traso na desnem bregu Krke in za postajo v Kandiji. To so vzeli neki ljudje v Novem mestu za povod, da se je občinski zastop novomeški na nekvificiran način obrnil proti dež. glavarju. Sklical se je celo javen shod, na katerem se je ta laž ponavljala in hujskali interesentje. Sicer je že c. kr. železniško ministru uradno zavrnilo to laž, vendar smatra poročevalec kot referent v železniških zadevah kot svojo dolžnost, izjaviti, da je ta trditev o deželnem glavarju popolnoma neresnična. Bil je navzoč pri razgovoru z deželnim glavarjem v železniškem ministru in tu je prečital vse uradne dopise in tudi zasebna pisma deželnega glavarja v tej zadevi in mora dati pričevanje resnici, da deželni glavar nikoli ni trdil te neresnice.

Kje bo izpeljana železnica, je vprašanje tehničnega značaja, ki se bo rešilo po stvarnih razmerah. A to je gotovo, da so taki nastopi v največjo škodo naši deželi in utegnejo spraviti v nevarnost celo započeto akcijo.

Zasluga, da se spravilo v tir to železniško vprašanje, gre v prvi vrsti deželnemu glavarju, ki se je z vso vnemo lotil te zadeve in se ni strašil ne truda ne potov, da bi merodajne kroge za to železniško zainteresiral. Posrečilo se mu je tudi, da je v najvišjih krogih zbudil zanimanje za železniško zvezo od Štajerske skozi Dolenjsko na Primorsko, in če bomo doživeli, da bo stekla ta železnica — bodisi na levem ali desnem bregu Krke — bo to edino le zasluga gospoda deželnega glavarja pl. Šuklje. Najodločnejše se mora torej obsojati tako postopanje, kakor so si ga dovolili neki ljudje — v Novem mestu in na shodu v Beli cerkvi, ki le priča, da zasledujejo ti ljudje čisto druge namene, kakor pa vprašanje železniške akcije, in zato tudi referent o železniški zadevi ž njimi nobenega stika več neče imeti. Na tak način izpodkopavati ugled deželnemu glavarju, ki stoji na čelu železniški akciji, se pravi, izpodkopavati celo akcijo za železnico. Dr. Lampe predlaga slednjič:

1. V zapisnik deželnega odbora se zabeleži izjava referenta, da je popolnoma neresnično očitiranje proti deželnemu glavarju, da je trdil, da so interesentje v Novem mestu za železnico na desnem bregu Krke in za kolodvor v Kandiji.

2. Od mestnega županstva v Rudolfovem se zahteva tekem osem dni sklep in zapisnik dotične izredne seje.

V debati, h kateri so se oglašili vsi deželni odborniki, se je ostro obsojala ta grda gonja, edino dr. Tavčar se je izjavil proti predlogu, sklicujoč se na — prošta Elberta. Odborniki S. L. S. so izjavili, da absolutno ne morejo dopustiti, da bi se napadala čast deželnega glavarja in so soglasno obsojali nastop dr. Elberta in njegove liberalne družbe. Če bi se očitala po krivici laž dr. Tavčarju, bi vsak izmed njih imel toliko moštva, da bi dal pričevanje resnici, in to mora v tem slučaju storiti vsak deželni odbornik, ki pozna količ-kaj lojalnosti.

Predlog dr. Lampeta je bil sprejet z vsemi proti glasu dr. Tavčarja.

Dnevne novice.

+ **Proti surovosti!** Izvestna liberalna klika dela sistematično na posurovelost javnih razmer med nami. Podobna je brezvestnežu, ki je vse zapravlil in izgubil in ki ni sposoben več za pametno in trezno delo. Ko je včeraj komercialni svetnik deželni poslanec Fr. Povše zaključil shod v Unionu, je pozval somišljenike S. L. S. na velik protestni shod, ki naj sijajno manifestira proti liberalnim surovostim zadnjih dni. Manifestirale so že proti liberalni pocestni politiki in psovkam liberalnega časopisja ženske, somišljenice S. L. S., sedaj naj se v istem mogočem protestu dvignejo tudi moške, somišljeniki S. L. S. Vsak naš somišljenik naj skrbi, da bo ta shod, ki se vrši prihodnjo nedeljo, 14. maja, mogočna manifestacija za ozdravljenje od liberalne klike okuženih razmer! Na shodu govori voditelj S. L. S., dr. Janez Ev. Krek.

+ **Državnozbornske volitve v Dalmaciji in dr. Šusteršič.** Za okraj Zader je postavljen za kandidata Ivo Prodan, za okraj Sinj pa dr. Ante Sesardič. Oba sta pristaša hrvaških pravašev, kandidirata na program pravašev in imata veliko upanje, da prodreta. Sploh utegnejo biti letošnje volitve velik poraz za takozvano hrvaško in napredno stranko v Dalmaciji. Sobotni »Narodni List« v Zadru, glasilo Biankinija, je postal zato silno nervozen in kriči nad dr. Šusteršičem, ki se je mudil te dni v Dalmaciji, češ da je nedostojno, da se vmešava v dalmatinsko politiko in po Dalmaciji za pravaško stranko agitira. Pravi, da je prišel dr. Šusteršič kakor Napoleon v Dalmacijo, da vodi vojsko proti hrvaški stranki, da proučava politični položaj, drži politične govore in daje svoje nasvete in nauke. Nadalje pripoveduje Dalmatincem, da hoče dr. Šusteršič minister postati in da hoče zato dalmatinske pravaše v svoj klub potegniti, da mu bodo s pomočjo istrskih zastopnikov glorio peli. Položaj da je za Šusteršiča čisto jasen. Če zmagaja hrvaška stranka v Dalmaciji, bo z istrskimi in liberalnimi slovenskimi poslanci svoj lasten klub osnovala in se ne bo dala upreči v politični voz dr. Šusteršiča. Ta klub, pravi »Narodni List«, bo veliko večji od kluba dr. Šusteršičevega. Dohod dr. Šusteršiča v Kaštel imenuje list »impertinenco«, ki bo rodila žalostne posledice, ker »go-stoljublje je lepa reč, a ima svoje meje«. Gospod Biankini ni bil še nikdar posebno velik prijatelj dr. Šusteršiča, ampak da ga bo dr. Šusteršič v tako nervoznost spravil, nismo mislili. Seveda, če je prišel veliki Slovan Ivan

Hribar pred štirimi leti v Dalmacijo dalmatinske poslance proti dr. Šusteršiču hujskat, je bilo vse v redu, prišel je kot »brat k bratom«, če pa pride dr. Šusteršič doli, potem je takoj »politični agitator«, ki vliva olje strankarskega prepira v dalmatinsko politiko. Kakor je Biankiniju popolnoma prosta pot na Kranjsko, da tukaj naše liberalce z zgovorno besedo zopet na konja spravi, tako si tudi dr. Šusteršič ne bo dal vzeti pravice, da gre v Dalmacijo in se posvetuje s svojimi političnimi zavezniki o prihodnjih državnozbornskih volitvah. Mislimo, da ima ravno dr. Šusteršič tem več pravice o dalmatinski politiki govoriti, ker se je ravno on sam vedno in ob vsaki priliki zavzemal za Hrvate, medtem ko so marsikateri gospodje iz Dalmacije — molčali. Omenimo samo združništvo, katero smo mi začeli v Dalmaciji razvijati, da ne govorimo o drugih stvareh. O bodočih klubih v dunajskem parlamentu ne govorimo, to pa že danes lahko rečemo, da bo Biankini slovenske liberalne poslance lahko na prste štel. Dr. Šusteršiču se vedno očita, da seje razdor in nesložnost med jugoslovansko delegacijo; danes lahko pribijemo, da ni dr. Šusteršič tisti razdirač, pač pa gospodje okoli »Narodnega Lista« v Dalmaciji.

+ **Za deželnozbornske volitve** je reklamiral S. L. S. občinske davkoplačevalce, ki stanujejo izven občine. Vlada je ugovor odbila. Po našem mnenju to ravnanje vlade ne odgovarja zakonu, zlasti pa ne novemu občinskemu volivnemu redu. Konečno bo odločeval o tej zadevi deželni zbor.

+ **Za mlekarkega instruktora** je imenovan J. Pevc.

+ **V zdravstveni zastop železniški** je imenovan Lovro Pintar, poštar v Sorici.

+ **Mlekarškima zadrugama** v Cerkljah in v Št. Vidu pri Vipavi se izplačujeta obroka deželne podpore za leto 1911.

+ **Zadružna zveza v Celju** naznana, da je pripravljena stopiti v obravnavo z Zadružno zvezo v Ljubljani v smislu deželnozbornskega sklepa.

+ **Okrajne gasilske zveze.** Včeraj dopoldne ob 10. uri se je po Florijanovi maši v ljubljanskem Mestnem domu zbralo častno število zastopnikov okoliških gasilskih društev k posvetovanju o ustanovitvi okrajnih gasilskih zvez za ljubljansko okolico. Po dvehurnem razgovoru se je sklenila ustanovitev petih okrajnih gasilskih zvez. Te bi bile: I. Ljubljanska, v katero bi pripadala gasilna društva: Ljubljana, Bizavik, Brezovica, Kašelj—Zalog, Moste, Štefanja vas. II. Šišenska z društvi: Dobrova, Dravljje, Ježica, Stožice, Šiška Spodnja, Šiška Zgornja, Vič. III. Št. Vidka z društvi: Gameljne, Pirniče, Podutik, Št. Vid, Tacen, Vižmarje. IV. Iška z društvi: Ig, Iška Loka, Pijava Gorica, Podpeč, Škofelja, Smarje, Št. Jurij, Tomišelj, Vrbljene. V. Vrhniska z društvi: Borovnica, Horjul, Polhov gradec, Stara Vrhnika, Vrd, Vrhnika. V kratkem skličejo posamezne zveze občne zbornice, da si sestavijo pravila, izvolijo odbore in potem takoj prično delovati.

+ **Kardinal Skrbensky o politični agitaciji duhovščine.** Pretekli dni je bilo brati po liberalnih časopisih, da je praški kardinal Skrbensky ostro obsodil vso politično agitacijo duhovščine in da je rekel, da bo z vso strogostjo proti takim duhovnikom nastopil. Slovenski liberalni listi so vso to stvar z neko slastjo pograbili in jo z veliko naslado po svoje proti nam izrabljajo. Kaj je na tem? Laž! K kardinalu, ki je bil te dni na kanonični vizitaciji v Ročinu, je prišlo odposlanstvo iz tega okraja in prosilo kardinala, naj zabrani agitacijo duhovnikov, kateri v cerkvi in v šoli agitirajo. Kardinal je gospodom povedal, da je to samo sumničenje, katero morajo dokazati. Kolikor je njemu znano, ne pozna nobenega takega slučaja, zato ne smejo gospodje kar tako meni nič tebi nič duhovnikov sumničiti. Ako bi pa duhovniki v resnici namesto evangelija v cerkvi politične programe in polemike obravnavali, potem bi bil on prvi, ki bi kaj takega zabranil. Na nadaljno prošnjo gospodov, naj bi se duhovniki samo na delo v cerkvi omejili, pa jim je kardinal klasično odgovoril: Ta vaša želja bi bila le tedaj mogoča, ako bi za varstvo in obrambo koristili katoliške Cerkve drugi zadostno skrbeli. Ker pa skušnjava uči, da se to nikjer ne godi, ampak se Cerkev ravno nasprotno vedno dan na dan napada, zato je potrebno, da se ravno duhovniki in njim na strani katoliški verniki za ogrožene koristi katoličanov izven cerkve zavzemajo. »Priložili ste se zaradi duhovščine,« je rekel kardinal odposlancem, »dovolite tedaj, da vam tudi jaz povem, kaj meni ni všeč. Zakaj razširjate med ljudstvom svobodnemiselne brošure, ki katolicizem napa-

dajo? Zakaj napadate duhovščino? Zakaj niste takrat nastopili, ko so pisali listi, da so škofje zalupnani poročniki? — To se sliši vse drugače, kakor ono, kar »Narod« in »Soča« pripovedujeta.

+ Liberalne kandidature na Gorickem. Iz Gorice nam poročajo: Včeraj je okoli 100 zaupnikov liberalne stranke postavilo liberalne kandidate: za Tolmin učitelja Vrtovca, za gorisko okolico veleposestnika v Podgori Franceta Kocijančiča, za Kras dr. Gregorina.

+ Izpmembe v generalnem štabu. Generalnemu štabu prideleni nadporočnik Stanislav Tarabanovic, deželno-bramborskega polka 27 od 22. deželno-bramborskega divizijskega poveljništva k poveljništvu 43. deželno-bramborske brigade, nadporočnik Jožef Vitoušek pa od 43. brigadnega deželno-bramborskega poveljništva k deželno-bramborski skupini poveljništva 3. armadnega zbora.

+ Dela v deželni bolnišnici je oddal deželni odbor tvrdkam: Iv. Ogrin, Zajc in Horn, Lehner, Fr. Pust, J. Pospisil, Ivan Rojina, Ivan Križnar, Fr. Stupica, Prva kranjska mizararska družba v St. Vidu, Anton Rojina, Jak. Martinčič, Josip Weibl, Maks Tušek, Brata Eberl, Petek, Spiletič, Starč, Vidic in Co., Lederer in Nesseny, A. Freisler, Mestna plinarna, Österr. Lysoliumwerke, Brückner, Rohrbeck, Ecker. Dež. odbor se je držal pri tej oddaji načela, da dobe delo v prvi vrsti mali obrtniki, ki dela tudi sami izvršujejo.

— Orli šentvitskega okrožja so imeli to nedeljo — kot vsako leto prvo nedeljo v majniku — shod na Šmarni gori. Dasi se ni obetalo zjutraj posebno lepo vreme, se je zbralo na gori vendar nad 50 Orlov v kroju in toliko drugega ljudstva, da je bila cerkev polna. Po skupni sveti maši in litanijah, so se zbrali udeleženci izleta v lepi dolinici med obema vrhovoma Šmarne gore, kjer se je vršilo lepo zborovanje. Od predsedstva »Zveze Orlov« sta govorila brata dr. Adlešič in profesor Dolenec. Prva majniška nedelja naj postane vsako leto vedno večja manifestacija zavodne katoliške mladine!

— Umrla je v Vižmarjih gospa Marija Erjavcevoj. Sever, stara 44 let. Svetila ji večna luč!

— Naš dreadnought »Viribus unis« splava dne 24. junija v morje. Tej veličastni slovesnosti bodo člani avstrijskega mornariškega društva prisostvovali v rezerviranem, zato ugodno ležečem prostoru. Popoldne napravijo izlet v Miramar ali na Opčino. Zvečer slavnostni sestanek v novem hotelu ali na krovu velikega parobroda. Drugi dan krenejo z ladjo v Pulj, kjer je skupen obed. Popoldne si ogledajo arzenal vojne mornarice in brionske otoke. Zvečer se izletniki lahko vrnejo z brzovlakom, vendar veljajo vožnji listki 30 dni. Južna železnica je članom mornariškega društva za vožnjo in Trst in nazaj dovolila znaten popust. — Število članov mornariškega društva neprestano narašča. Zadnjič smo javili, da jih je bilo do srede februarja t. l. 10.000, 20. aprila jih je društvo štelo že 11.724. Z ozirom na bližajočo se ustanovitev krajevne skupine »Ljubljana« je upati, da se tudi število članov v Ljubljani in na Kranjskem hitro pomnoži. Kakor smo že javili, sprejema oglase »The Oliver Trading Office« v Bambergovi hiši, Miklošičeva ulica.

— Prestolonaslednik na Hrvaškem. »Neues Pester Journal« poroča, da se pripelje 7. t. m. (včeraj), prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand ob 1. uri 30 minut v Budimpešto, kjer ostane eno uro, nakar se odpelje v Zemun, od tam pa s parnikom po Savi na posestvo Kulpinovo na lov, kjer ostane do torka v družbi s hrvaškimi in ogrskimi aristokrati.

— Vlomilec se obesil v cerkvi. V noč od preteklega ponedeljka na torek je splezal v Plavšinih blizu Podravskega Novigrada nek zlikovec po lestvi skozi okno v ondotno srbsko pravoslavno cerkev, da bi došel do denarja. Posestnik Ciganović, čegar hiša stoji v sosedščini cerkve, je čul šum v cerkvi ter je sklical še nekaj drugih sosedov. Ljudje so razmišljali, kaj bi storili, in boječi se, da bi vlomilec ne ranil koga s kakim orožjem, so se začeli najprej z njim razgovarjati ter so poslali po orožnike. Vlomilec je nato zagnal skozi okno iz cerkve denar, ki ga je notri našel, kakih 18 kron, nato svojo obleko ter se kmalu nato umaknil. To se je zdelo ljudem čudno, šli so v cerkev, a nikjer ga niso našli. Končno so šli v zvonik, tamkaj pa so ga našli na svojo veliko čudo obešenega. Vlomilec je odrezal vrv od zvona in se obesil na nekem tramu. Na cerkvena vrata je zapisal, da mu je ime Tomo Šimunič. Vse postopanje tatu-samomorilca kaže, da je bil brzkone umobolen človek.

— »Jankomir« prodan. Zagrebški »Obzor« javlja, da je veliko posestvo »Jankomir« pri Stenjevacu, ki je bilo opetovano predmet časnikarske polemike, prodano nekemu mažarskemu konzorciju za 700.000 kron. »Jankomir« je bil nekoč last barona Jelačića.

— Ugodno stanje »Avstrijskega Lloyda« »Avstrijski Lloyd« je napravil lani 11.461.921 K kosmatega dobička. Po raznih odbitkih ostane čisti dobiček 2.951.732 kron. Dividende dobe akcionarji 6 1/2 %. Vladi se nakaže 407.910 K.

— Riečki Glasnik, vrlo glasilo reških pravašev, je pričel danes izhajati kot dnevnik.

— Okrožnim zdravnikom v Trebnjem je imenovan dr. J. Mayer, sedaj okrožni zdravnik v Cerkljah.

— Umrl je v Solkanu v svoji vili upokojeni artiljerijski polkovnik Haniel Grimmer, star 86 let.

— Umrl je v Cuneo v Italiji pivo-varniški ravnatelj Ladislav Fröhlich.

— Pasivna rezistenca hrvaškega učiteljstva, ki se raztega na to, da učiteljstvo odstopi od vsakega izvenšolskega kulturnega dela, je sedaj v polnem razvoju. Učitelji odstopajo od Sokola, gospodarskih podružnic, Matice Hrvatske, od ognjegasnih društev, Čitalnic itd.

— Star Slovenec umrl v Clevelandu. Ameriški listi poročajo: V mestni bolnišnici v Clevelandu je umrl John Ziman, po 10tedenski bolezni. Pokojnik je bil eden najstarejših zakonskih v Clevelandu, kar je Slovenec; pred tremi leti sta s soprogo obhajala zlato poroko v največji sreči in zdravju. Pokojni Ziman je bil star 76 let. V Ameriki je prav trdo delal 23 let, toda bil je vedno zdrav in trden in nikdar nezadovoljen; tudi bolan ni bil nikdar. Doma je iz Velikih Reber na Dolenjskem. Zapušča soprogo in več prijateljev.

Slovenec umrl v Ameriki. V Clevelandu je v Charity bolnišnici umrl 35 let stari Slovenec Frank Kraševic, ki je v Tremont, O., pri poboju dobil telesne poškodbe.

Somišljeniki!
Pazite, da so glasovnice za deželno-zborske volitve pravilno izpolnjene. Napišite:
Dr. Vinko Gregorič
zdravnik v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

Ij Olepšajte Ljubljano! Iz raznih mest prihajajo poročila, kako konkurira prebivalstvo med seboj v tem, da lepše okraši s cveticami svoja okna, balkone, prodajalne, terase, portale in druge primerne kraje. Kako s tem ožive ulice, kako vse bolj življenja poln je vtisek takih ulic na tujca, kako se razveseli pogled nad cvetjem in zelenjem. Ne samo posamezne stranke, posestniki in trgovci, tudi javni uradi in ravnateljstva denarnih zavodov krase drugod poslopja s cvetjem in zelenjem. Naj bi tudi ljubljansko prebivalstvo tako okrasilo našo Ljubljano, da bi bila polna cvetja, podobna razkošnemu vrtu. Če vsak nekoliko žrtvuje v ta namen, bo to vsem v veliko veselje in užitek. Kakor drugod, naj bi tudi v Ljubljani magistrat v ta namen razpisal posebne nagrade. Naj povsod za peštrim cvetjem izgine pusto zidovje!

Ij Iz »naprednega« Parnasa. »Slovenski Narod«, list »slovenske inteligence in narodnih dam«, je priobčil v sobotni številki pod naslovom »Tone-tove jeruzalemske sanje« pesem, katere diši tako po »inteligenci«, da je vredno, da jo pošlje lastnik »Naroda« dr. Ivan Tavčar na prihodnji časnikarski kongres kot dokument napredne omike. »Pesnik« pripoveduje najprej, da je knezoškof ljubljanski v Jeruzalemu štruklje jedel, nato zaspal in sanjal, da

»z avtomobilom hitrim se
v Ljubljano pelje rahlo,
meščane te bo šmentane
posadil vse na ka —«

Potem se je pa zbudil in dobil telegram, da so klerikalci v Ljubljani pri občinskih volitvah »pogoreli«. Pesem se pa konča tako-le:

»Dva dni v zatišju kamrice
solze je Tonč pretakal
in tarnal je: »O jojmene,
kako sem se poka —!«

Prosimo: tako piše list »liberalne inteligence in narodnih dam«. In taki ljudje hočejo slovensko ljudstvo voditi, izobraževati in ga omike učiti. In dr. Tavčar, lastnik lista, hoče župan ljub-

ljanskega mesta postati. Takih surovosti, umazanosti, iz katerih zajema napredna inteligenca z narodnimi damami vred, ne najdete v celi Evropi. Tako ne govore in ne pišejo izobraženi ljudje, ki se z svojo naprednostjo bahajo.

Ij Poročil se je danes gosp. Stanko Legat, asistent c. kr. drž. železnice v Gorici z gđno Olgo Franzot iz Spodnje Šiške.

Ij Društvo inženirjev v Ljubljani. Včeraj se je v srebrni dvorani hotela Union vršil ustanovni občni zbor »Društva inženirjev v Ljubljani«. Občni zbor je otvoril predsednik pripravljavnega odbora g. stavbni nadsvetnik ing. A. Klinar, nakar je podal v imenu pripravljavnega odbora tajnik stavbni nadkomisar g. V. Skaberne poročilo, iz katerega posnamemo, da je društvu dosedaj pristopilo 53 članov. V odbor so bili voljeni sledeči gg.: Predsednik ing. A. Klinar, dež. stavbni nadsvetnik; podpredsednik ing. J. Turk, vodja kmet. kemijskega preizkuševališča; tajnik ing. V. Skaberne, dež. stavbni nadkomisar; blagajnik ing. V. Strgar, c. kr. rudniški nadkomisar; knjižničar ing. J. Šega, vodja kurilnice juž. žel., in ing. J. Čepek, c. kr. inženir; ing. K. Orel, c. kr. inženir; ing. R. Podkrajšek, vodja podružnice tvrdke G. Rumpel. Kot preglednika je izbral občni zbor gg.: ing. Sbrizaj, dež. stavbni svetnik, in J. Santruček, c. kr. obrtni nadzornik. V društveni sod so bili izvoljeni gg.: ing. Fr. Paulin, c. kr. stavbni svetnik; ing. J. Hilbert, c. kr. stavbni svetnik; ing. P. Endlicher, oblast. potr. inženir; ing. J. Foerster, c. kr. profesor; ing. R. Krivanec, c. kr. inženir.

Ij Umrla je ga. Marija Guzelj roj. Smolnikar, soproga poštnega uradnika.

Ij Normalni čas v Ljubljani. Že leta in leta se čujejo v Ljubljani pritožbe o javnih urah, ki nikoli ne kažejo prav in v času znatno diferirajo druga od druge. To vidimo zlasti na urah v zvonikih, pri katerih ni nič čudnega, če iznaša časovna diferenca med njimi četrt ure, večših celo do pol ure. Da se ta nedostatek vsaj nekoliko odpravi, se je tukajšnji urar g. Franc Čuden odločil, da postavi popolnoma moderno električno uro na ulici, ki bo imela 1 m v premeru in do minute točno kazala srednjeevropski (železniški) čas. To je pa mogoče le raditega, ker ima g. Fran Čuden izborni precizijski uro z dr. Rieflerjevim nikelnastojeklenim kompenzacijskim nihalom, katere ura se vsak teden enkrat telefonično do sekunde natančno kontrolira direktno z normalno uro c. kr. zvezdarne na Dunaju.

Ij Nov advokat. V Ljubljani je otvoril svojo odvetniško pisarno gosp. dr. Janko Žirovnik, doslej koncipient pri dr. K. Trillerju.

Ij Katoliško mladeniško društvo. Včerajšnji poučni izlet imenovanega društva je vodil g. dr. Davorin Gorjanc. Udeleženci se iskreno zahvaljujejo gosp. profesorju, da jih je na prijaznem izletu opozoril na toliko koristnih in važnih zaved.

Ij Za Rokodelski dom v Ljubljani je daroval preč. gosp. zlatomašnik Mihael Korošec, župnik v pok. v Ljubljani, 20 kron. — Bog povrni!

Ij »Glavna posojilnica« pred porotniki. Kakor čujemo, pride zadeva »Glavne posojilnice« že pred porotno zasedanje, ki se prične koncem maja.

Ij Nogometna tekma v Ljubljani. Kateri Ljubljčan se že ni ustavil v Tivoliju ob lepih popoldnevih in si ogledaval dijaško mladež, ki se zadnja leta sem tako uri v nogotekmi z metanjem žog in dela tako konkurenco Angležem, med katerimi je ta športna igra najbolj priljubljena za borenjem s pestmi. — Včeraj popoldne je izgledal tivoljski travnik drugače kot ob navadnih vajah in tekmah ljubljanskega moštva. Igrišče natančno odmerjeno, zaznamovano z belim peskom, velike trdnjavske vrata, nove zastavice, bolj športno in nič več tako domače, kakor na yadno ni izgledalo igrišče. Ljudi se je vse trlo, do 2000 gledalcev se je zbralo, ker se je vršila nogometna tekma med tržaškimi in ljubljanskimi srednješolci. Tekmo je vodil profesor Machr iz Trsta, ki je obenem funkcioniral kot sodnik. Igralo se je zelo zanimivo. Prvih 45 minut ni padla odločitev. Ko se je pa drugič igralo, so vrgli prvo »žogo« v tržaško trdnjavo Ljubljčanani (rdeča barva), drugi goal, kakor se športno pravi, če se sovražniku posreči vreči bombo-žogo skozi trdnjavske vrata, so pa Ljubljčanani izgubili, ker je neki branitelj goala v bojni naglici sam vrgel žogo skozi vhod lastne trdnjave, tretji goal so izgubili Ljubljčanani, četrtega pa Tržačani, tako da je ostalo po končanih 45 minutah razmerje 2:2. Peti goal, ki so ga dobili Tržačani z 11-meterskim sunkom, je bil razveljavljen zaradi ne-točnih informacij. Ljubljčanani so se

borili elegantno, Tržačani z večjim temperamentom. Večjih nezdod ni bilo. Dva borilca sta padla, zadeta po žogi, a sta čez nekaj sekund zopet ustala zdrava, tretji si je zvil nogo.

Ij Nemško gledališče bo popolnoma izdelano 1. avgusta.

Ij Polzkušn samoumor. Ko sta danes okoli 3. zjutraj prišla domov mašinst Okorn in njegov sin Anton, po poklicu kontorist, sta se sprla in je oče udaril sina po glavi. Ta se je pa obrnil, šel na Vodmatski trg in si zapodil kroglo iz samokresa v prsa, potem se pa splazil zopet v stanovanje. Takoj so poklicali rešilni voz, s katerim so ga prepeljali v deželno bolnišnico, kjer bode baje kmalu okreval.

Ij V past je prišel. Minuli teden je prišel na policijo 22 letni Vincencij Stoklas iz Stajerskega in ovačil, da mu je bilo v neki kavarni pri igri ukradenih 110 K. Ker je pa Stoklas policiji zaradi nepoštenosti že znan, je začela takoj zadevo preiskovati in prišla do prepričanja, da je tatvina fingirana. Ker je Stoklas tudi na sumu, da je v hotelu »Abazias« pokradel več dragocenosti in 900 K denarja, ga je dala v zapor in izročila deželnemu sodišču.

Ij Pijanec v cerkvi. V soboto je prišel v šentpetersko cerkev nek zelo natrkan tesar, ki se je tam ulegel, potem pa je prišel ven in si zopet pred cerkvijo postlal. Dospevši stražnik je vinskega brata odvedel v špehovko.

Ij Tujski promet v Ljubljani. Prošli mesec je došlo v Ljubljano 5057 tujcev, 119 več kot meseca marca in 374 manj nego lani meseca aprila. Nastanilo pa se jih je v hotelu Union 1159, Slon 1047, Lloyd 395, Avstrijski cesar 224, Ilirija 203, Južni kolodvor 190, Štrukelj 189, Malič 125, Tratnik 110, Tivoli 105, Bavarski dvor 67 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1243.

Ij Čegava je zlata ura? Še leta 1909. je bila pri mestnem magistratu oddana najdena zlata ženska ura z verižico, katere lastnik se pa še do sedaj ni zglašil. Dobi se v mestnem knjigovodstvu med uradnimi urami.

Štajerske novice.

Š Vsi shodi Kmečke zveze so včeraj dobro izpadli. Povsod je vladalo veliko navdušenje.

Š Shod dr. Korošca v Žalcu. Iz Žalca smo danes dopoldne dobili naslednje poročilo: Včeraj je priredil v našem trgu dr. Korošec volivni shod, ki se je izborno izvršil. Dr. Korošec je v svojem govoru naglašal, da ima le trg škodo, če noče z ljudsko stranko sodelovati. O dobro uspelem zborovanju v središču liberalizma se je izvedelo že včeraj po celem volivnem okraju ter je vzbudilo pri somišljenikih veliko navdušenje.

Š Porotno sodišče v Celju bo v letošnjem drugem porotnem zasedanju razpravljalo o sledečih slučajih: 15. t. m. Jožef Černelič, delavec; Ivan Sibilja, železniški čuvaj in Mihael Černelič, obč. ubožec, vsi iz Zakota pri Brežicah, zaradi ponarejanja denarja in prestopka tatvine. — 16. in 17. t. m. Franc Plaustainer in Anton Blažević, vaganta, zaradi umora in tatvine. — 18. t. m. Anton Jevsenak, delavec, in Elizabeta Hrastnik, delavka, oba iz Gradiša, zaradi tatvine.

Š Nečloveška mati. Iz Kozjega poročajo: 30 letni posestnikov sin Anton Stajniko v Vremski gorici, okraj Kozje, je od mladosti težko bolan. V zadnjem času je postal tudi tuberkulozen. Bolnika, ki leži že nad eno leto v postelji, njegova mati Terezija Stajniko na nečuden način trpinči in zanemarja, tako da so sosedje to naznanili oblastim in so 29. aprila prišli orožniki v stanovanje Stajnikota, prepričati se o razmerah. Dognali so, da leži bolnik v posebnem prostoru, ki je vse prej lahko, kakor pripraven za bolnika. Na oknih so manjkale šipe. Posteljina je obstajala iz cunj, ki so bile polne nesnage. Na njih je ležal bolnik nepremično, shušjan do kosti. Revez ni imel že kakih 10 let nobene zdravniške pomoči. Niti toliko moči nima več, da bi se dvignil v postelji. Ko so stavili vsled teh razmer mater na odgovor, je odgovorila, da za sina tako ni več nobene pomoči treba in da se ji gnusi njegovo vedno kašljanje. Bolnik je mogel izpregovoriti le par komaj slišnih besed. Skozi sobo, ako se jo more tako imenovati, piha na vse strani veter. Celozimo ni bilo v tej sobi niti enkrat zakurjeno, tako da je moral revež še zmrzovati. Da tako ravna mati z njim, je brzkone vzrok to, da ima Anton Stajniko 1600 K lastnega premoženja, ki bi jih rada podedovala. Trpin je že blizu smrti. Proti nečloveški materi pa se je uvedla sodna preiskava.

Pošne vesti.

Za nadpoštarije so imenovani poštari: Miroslav Lah v Tolminu za Postojno; Ivan Nagu v Črnomlju za Rakek; Anton Jurkič v Mokronogu za Gračevo in Jožef Kavš v Ajdovščini za Kormin. Za poštarije so imenovani poštinski adjunkti: Fran Elletz v Trstu za Mokronog; Jožef Otoničar v Opatiji za Črnomelj; za poštarice: poštna adjunktinja Marija Schlebnitz v Vipavi za Vipavo; poštna oficijantinja Franja Jager v Postojni pa za Razdrto. Za poštne oficijantije so imenovane: Josipina Frank za Postojno; Pavla Roth za Opatijo; Emilija Zelen za Pulj; Kristina Kos za Kanal; Viljemina Vončina za Rovinj; Marija Mesojedec za Lovrano; Marija Manzoni za Opčino in Antonija Paje v Volčah za Kočevje. Premesčeni so: A. Češko z Grosuplje v Ajdovščino; Anton Bor iz Postojne na Bled in Josip Verdir z Rakeka v Ribnico. Poštarica Marija Slepč je premeščena iz Razdrtega v Žužemberk; oficijantinja Antonija Pavšič pa iz Kočevja v Šiško. Oficijant Vincencij Mavrič je stopil iz poštne službe. Poštarica Karla Majer je odpovedala službo. Umirovljen je poštari Josip pl. Poka v Žužemberku in poštini ekspedient Dominik Rudolf v Črnem vrhu pri Idriji je umrl. — Poštne praktikantje: A. Koffon, Anton Preinfalk, Fran Vagaja, Iv. Krobath, Ernst Jagritsch, Albin Weber in Ivan Zupanec so premeščeni iz Trsta v Ljubljano. — Umirovljen je poštini nadoficijal M. Palčič v Ljubljani. — Poštini oficijant Viktor Wagner v Ljubljani je imenovan za poštarija v Grosupljem.

Zmede v Turčiji.

Turškemu ministrstvu se slabo godi. Velike zmede in vstaje v državi povzročajo, da se majoje tla sedanji turški vladi. Tudi v turški zbornici vlada popolna anarhija in vse pričakuje, da se razpusti. Turški min. svet je sklenil, da odstopi zgolj fin. minister Dšavid, ki se mu ne more odrekat, da je nekoliko spravil v red zamotane turške finance. Medtem ko obstaja v Carigradu ministrstva in parlamentarna kriza, ki še nista rešeni, pa odpošiljajo vojake v Albanijo. V Solun je došlo sedem parnikov z anatolskimi vojaki, ki so se takoj odpeljali po železnici v Kosovo. V Sinajin so došle tri turške torpedovke. V Skader so došle zdaj že vse za udušitev albanske vstaje namenjene vojaške čete. Torgut paša napoveduje, da prično zdaj operirati. Iz Skopelja korakajo proti črnogorski meji, kjer je središče vstaje turške čete. Baje pa vre tudi v Črnigori za boj proti Turkom.

Danes popoldne je prišlo iz Carigrada najnovejše brzoglavno poročilo: Kriza se vedno bolj širi. Veliki vezir bo demisijsiral ter bo vlada zbornico skoro gotovo morala razpustiti.

VSTAJA V JEMENU ZADUŠENA.

Zagreb, 8. maja. »Obzor« poroča iz Carigrada, da so turški vojaki zasedli zadnje postojanke, zasedene po vstajih in da so se zadnji vstajši udali. V celem vilajetu vlada zdaj mir in red.

Telefonska in brzoglavna poročila.

NAPAD NA DR. GESSMANNA.

Dunaj, 8. maja. Včeraj se je vršil v Oberhollabrunnu pri Dunaju volivni shod dr. Gessmannov. Na kolodvoru so dr. Gessmanna napadli socialni demokrati in ga obmetavali z jajci in kamenji.

BOLEZEN ŽELEZNIŠKEGA MINISTRA.

Dunaj, 8. maja. Dr. Glabinski se že bolje počuti. Vest o obolenju so izporočili njegovi soprog in Lvov, a se ni mogla odpeljati na Dunaj, ker je tudi ona bolna. Za časa bolezni dr. Glabinskega ga bosta po cesarjevi naredbi nadomeščala poljski minister-rojak vitez Zaleski in sekcijski šef vitez Roll.

NOVI VOJAŠKI ŠKOF.

Dunaj, 8. maja. Vojaški škof dr. Koloman Belopotocky stopi v kratkem v pokoj. Njegov naslednik bo skoro gotovo dosedanji konzistorijalni ravnatelj Emerik Pojlik.

LOČITEV OGRSKEGA TRGOVINSKEGA MINISTRSTVA.

Budimpešta, 8. maja. Ogrsko trgovinsko ministrstvo se loči in se ustanovi posebno železniško ministrstvo. Na čelu novega železniškega ministrstva bo stal sedanji sekcijski šef trgovinskega ministrstva, Aleksander pl. Holland.

PRESTOLONASLEDNIK PRIDE ZOPET V BUDIMPEŠTO.

(Glej »Dnevne novice«.)

Budimpešta, 8. maja. Prestolonaslednik se vrne z lova na Hrvaškem v sredo na Dunaj, potem se pa vrne s

soprogom v kratkem zopet v Budimpešto, kjer bo več dvornih slavnosti in bodo pri tej priliki izdane nove določbe o stališču prestolonaslednikove soproge pri takih slavnostih.

ŠTIRIINDVAJSETURNA STAVKA FRANCOSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Pariz, 8. maja. Francoski železniški uslužbenci so sklenili v protest proti odloku vlade, ki ni sprejela nazaj v službo radi stavke odpuščenih železničarjev, uprizoriti 24urno stavko. Stavka se prične ob priliki tekmovalne dirke, ko je največji promet.

ODKRITA ZAROTA ANARHISTOV NA FRANCOSKEM.

Pariz, 8. maja. Policija je prišla na sled zaroti francoskih anarhistov, katere namen je bil, radi postopanja policije 1. maja, izvršiti dinamitne atentate na ministrskem predsedniku in na višjih policijskih uradnikih. Voditelji zarote, štirje inozemci in en Francoz, bodo v kratkem aretirani.

VELIKI NEMIRI RADI LAKOTE V PERZIJI.

Teheran, 8. maja. V Ispahanu so vsled lakote nastali veliki nemiri. Mnogi je naskočila policijsko poslopje in mestno hišo in nekega mestnega zastopnika ubila. Upora se udeležujejo tudi vojaki. Upor ima protikonstitucionalen značaj. Ruski konzul je zahteval varstvo ruskih podanikov.

DOGODKI V MAROKU.

Madrid, 8. maja. Španska je opustila svoje pričakujoče stališče v Maroku in je pričela s prodiranjem. Zasedla je višave okoli Tenta.

Berolin, 8. maja. Nemška je poslala tri križarice, da križarijo ob zahodnem maroškem obrežju.

OPERIRANI ŠPANSKI INFANT.

Madrid, 8. maja. Friboški profesor Reyborn je bil pozvan v Madrid, da preišče španskega infanta Jaimeja, ki je gluhonemec. Profesor Reyborn namerava infanta operirati tako, da mu odstrani del grla, kar povzroči, da se jezik razvozlja.

PROTI NASELJEVANJU NEMCEV V RUSIJI.

Peterburg, 8. maja. Komisija ruske dume se je te dni pečala z zakonskim načrtom, po katerem se namerava prepovedati nemški kolonistom nakup zemlje v Volhiniji in na Podolskem. Vladni zastopnik je izjavil, da postava ne bo veljala za poljske koloniste, nemške državljane. Zastopnik ministrstva notranjih zadev je izjavil, da se pozneje razširi postava tudi na Poljake.

STRAŠEN NALIV V ZG. ŠLEZIJI.

Vratislava, 8. maja. V okraju Grottau-Neisse se je utrgal oblak. Naliv je bil tako hud, da so se izpremenili potoki in deroče reke, ki so preplavile okolico in vasi. Gasilci in vojaki so rešavali ljudi in živino, a neurje se je tako hitro pojavilo, da veliko kmetov ni moglo več rešiti živine. Železniška proga v Ziegenhals je podplavljena in preplavljena, tako, da so morali preikniti železniški promet. Na grotavski pošti so strele uničile vse varnostne priprave proti blisku, tako, da je popolnoma prekinjen telefonični in brzoglavni promet. Osebito v friedlandski okolici je divjal strašno vihar. Ob pol peti uri popoldne je nebo zatemnelo, strašno je treskalo in deset minut je padala toča v debelosti oreh, ki je poklestila vso setev in drevje, tako, da izgleda okolica kakor pozimi. Škoda je velikanska.

VELIKA ACETILINSKA EKSPLOZIJA.

Kolin, 8. maja. V shrambi acetilina zrakoplovne družbe je eksplodiral acetalin. Poslopje je močno poškodovano. Dva delavca sta tako nevarno ranjena, da so ju morali prenesti v bolnišnico.

UPOR V JEČI.

Pariz, 8. maja. V Figuerasu na Španskem ob francoski meji so se uprli kaznjenci. Ko je bila vojaška straža na vaji, je pobegnilo približno tisoč kaznjencev, a nekaj so jih vojaki prijeli, ko so se povrnili z vaje, večina je pa ušla.

NOVA OPOROKA RAJNEGA BELGIJSKEGA KRALJA.

Bruselj, 8. maja. Osrednje glasilo socialistične stranke objavlja oporoko kralja Leopolda iz leta 1908., ki jo je baje izvršitelj dedičev skrli. Pri sedanjih razpravi dedičev bo baje ta oporoka igrala veliko vlogo. V tej oporoki izjavlja kralj Leopold: Moje premoženje v gotovini znaša 17,000,000 frankov, ki naj se razdele mojim hčeram. Zaradi mojega stanu in zaupanja, ki ga uživam pri raznih osebah, so se mi zapadle večje vsote, ki pa niso moje. — S tem besedilom je hotel doseči, da ne bi hčere zahtevale približno 90,000,000 frankov, ki jih je nakazal raznim ustanovam in posameznim osebam. Sociali-

stično glasilo tudi zatrja, da je kralj Leopold oškodoval belgijsko državo za približno 60,000,000 frankov.

AVTOMOBILNA NESREČA PRI TRSTU.

Uradnik dunajske delniške transportne družbe, Furnani, se je vračal 5. t. m. z ženo in hčerjo v avtomobilu z nekega izleta v Trst, ko mu je nenadoma odpovedal motor in je zagnalo avtomobil s ceste v neko drevo. Šoferju se je posrečilo rešiti se pravočasno s skokom iz avtomobila, medtem ko si je Furnani polomil rebra in prizadel tudi številne druge poškodbe. Žena se je težko ranila na glavi, hči pa si je roko zlomila.

Zahvala

1488

Vsem, ki so nam izražali svoje sožalje in nas tolažili med boleznijo in povodom smrti našega iskreno ljubljenega nepozabnega brata in strica, gospoda

Fr. M. Regorschek

trgovca in posestnika

dalje za številno spremstvo dragega pokojnika na zadnjem potu izrekamo tem potom vsem sorodnikom prijateljem in znancem slav. trgov. boln. in podpor. društvu kranjskemu, društvu za varstvo lova, tvrdki Krisper, tvrdki Mayer in ostalim soudeležencem najtoplejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujemo za krasne darovane vence.

LJUBLJANA, dne 6. maja 1911.

Žalujoci ostali.

Stanovanje

s štirimi sobami in vsemi pritliklinami se s 1. avgustom odda.

Dunajska cesta šte. 32.

1477

Šivilja

1486

se priporoča cenjenim damam, za izdelovanje oblek in bluz na dom. Cena primerna.

Elizabetna cesta št. 6 Ljubljana.

Lepo solnčno stanovanje

1463

obstoječe iz dveh prostornih sob, ene manjše sobe, svetle kuhinje in drugih prostornih pritliklin je oddati za avgustov termin eventuelno tudi preje v vili Ahaceljeva cesta 9 oz. Vrhovčeva ulica 13. Vpraša se pri šolskem voditelju v Sp. šiški odnosno pri lastniku dr. Pogačniku.

Št. 424.

Prodaja lesa.

V državnih gozdih Ilovca in Rateče-Belapeč (Gorenjsko) se prodaja:

okolu 6150 fm³ mehkega lesa za žago in

okolu 3250 fm³ lesa za celulozo

= v hlodih, na mestu posekanja. =

Ponudbe naj se vložijo najkasneje do 29. maja 1911 do 12. ure opoldne pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Bohinjski Bistrici, kjer so tudi na vpogled kupni pogoji.

C. kr. gozdno in domensko oskrbnišтво

v Bohinjski Bistrici, dne 6. maja 1911.

1492

Advokat dr. Janko Žirovnik

je otvoril z 8. majem t. l.

1496

svoje lastno pisarno

v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 7 II. nadstr.

nasproti glavne pošte; hotel pri Maliču.

1493

Odvetniška zbornica Kranjska naznanja z žalostjo, da je njen bivši član gospod

dr. Fran Pikl

dne 4. t. m. po dolgi bolezni v 43. letu svoje dobe umrl v Mauer-Ohlingu in bil dne 6. t. m. popoldne položen k večnemu počitku na tamšnjem pokopališču.

Pokoj njegovi duši!

V Ljubljani, 8. maja 1911.

Odbor odvetniške zbornice Kranjske.

1491

Fani Perhavc roj. Čič javlja v svojem, ter v imenu sorodnikov vsem znancem in prijateljem pretržno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi njenega iskren, ljubljenega soproga, gospoda

Ignacija Perhavca

veleposestnika

včeraj ob 11. uri zvečer, po dolgotrajni mučni bolezni, previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče, v starosti 69 let.

Pogreb predragega pokojnika bo jutri, v nedeljo, ob 6. uri popoldan iz hiše žalosti šte. 171 na tukajšnje pokopališče, kjer bode pokojnik položen v rodniško rakev.

Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev.

Senožeče, dne 6. majnika 1911.

Prvi notranjski pogrebni zavod v Postojni

Prodajam iz proste roke svoje 1495 (6)

obrestonosno posestvo

v Novem Vodmatu 23, poizve se istotam.

Odda se 1. avgustom t. l.

1494 (3)

veliko stanovanje v sredini mesta

obstoječe iz 6 sob, 2 kabinetov, kuhinje, jedilne shrambe in 2 skladišč. Turjaški trg 2. Pojasnilo pri hišniku istotam.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kisl
voda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Korčško.

Ime:
R. Miklauc
Ljubljana
592
bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

„NUISOL“

od Bergmann & Co., Tešin (Tetschen) ob Labi
je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v
svojem presenečenem naravnem pobarvanju
las in brade. — Dobiva se v svitli, rujavi in
črni barvi steklenica po K 2-50 pri: Antonu
Kancu, drogeriji; O. Feitlich-Frankheim, brivec.

CYCLES
KINTA
KCL

Priznana močna, lahko tekoča so-
lidna in neprekosljliva so 866

„Kinta“-kolesa.

Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.

Splošna trgovina s kolesi in posameznimi deli.
Izposojevanje koles.

St. 7318.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem

službo okrožnega zdravnika v Fari,

okraj Kočevski.

S to službo je združena plača 1600 K z aktivitetno doklado 200 K in
dvema starostnima dokladama (petletnicama) po 100 K ter pavšalno odškodnino
1600 K za službena pota v Osolnico in Banjo Loko.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu deželnemu
odboru

do 20. maja 1911

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem
državljanstvu, fisični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o
znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 2. maja 1911.

1480

Stara dobrodoča

gostilna:

na Gorenjskem s krasnim gostilniškim vrtom,
se zaradi bolezni odda takoj v najem. — Kje
pove upravnistvo tega lista. 1458 3

Mladenič

želi vstopiti v kak občinski
urađ, bodisi v mestu ali na
deželi za pol leta ali tudi za celo leto
v svrhu prakticiranja, morda proti pri-
merni plači. Ima spričevalo občinskega
tajništva, podpisano od odvetnika. — Je
zmožen slovenskega in nemškega jezika,
za silo tudi italijanske. Ponudbe se naj
blagovolijo pošiljati na upravo „Slovenca“
pod „MLADENIČ“. 1426

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vozenje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastonj, poštne prosto. — Ceniki zastonj, poštne prosto.

913

Na prodaj je okoli

20 hl belega vina

po 64 K in 3 1/2 hl belega muškata po
70 K. Sodov se ne posojuje. Postaja
Koper. Obrniti se je:

Jožef Volk,

župni upravitelj

Smarje pri Kopru

1478 3

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj kosm. zobo-

čistil. sred-

stvo

Seydlin

Izdelovatelj

O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

1403

Ribolov

se odda s 1. avgustom t. l.

v knezoškofijskem delu Ljublja-
nice Lipa-Podpeč.

Le pismene ponudbe

naj se pošljejo do vštetega

15. maja t. l.

podpisanemu t. č. upravitelju.

Najnižji ponudek 210 K.

Upraviteljstvo knezoškofijske
pristave v Ljubljani, Sv. Petra
cesta št. 97

Fran Kristan, t. č. upravitelj.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20,
vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest,
ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini ne-
izbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano
K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali
točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo,
temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu
je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride
v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo ve-
liki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temelji-
tosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega
domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med
najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40.
Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških
individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. Povest. Hiša ob Volgi. S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevski. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogo. K 3—, vezano K 4-20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjem. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50, (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
- Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
- Roma.** Silvijn Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
- Andrej Hofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.
- Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. London. povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovač.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest K —90, vezano K 1-70.
- Splošno priljubljeni ljudski pisatelji nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.
8. zvezek: **Pasjeglavlč.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemsko dete. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec.** Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2—.

10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2—.

11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2—.

12. zvezek: **Dolžan.** Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) —

Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger: dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudske in diletantskega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek: Se začasno ne dobi.

2. zvezek: 1. Vedežvalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Župan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.

3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spustaj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskih poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repošev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Carobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedali boljša je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila, Planšarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Mirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Izdajatelj: Dr. Ianceli Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.